

МАТЕРІАЛИ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ,

ПРИСВЯЧЕНОЇ 30-РІЧЧЮ ЗАСНУВАННЯ
КАФЕДРИ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА
П. І. ЛОКЕСА

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

23-24 жовтня 2024 року
м. Полтава, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

Матеріали

*VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції, присвяченої 30-річчю заснування кафедри
терапії імені професора П. І. Локеса*

23–24 жовтня 2024 року, м. Полтава, Україна

Е-видання ПДАУ

ПОЛТАВА – 2024

УДК 619

ББК 48

С 91

Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої 30-річчю заснування кафедри терапії імені професора П. І. Локеса, 23–24 жовтня, 2024 р. Полтава, 2024. 171 с. [електронне видання]

Збірник містить матеріали наукових доповідей в яких висвітлено результати сучасних наукових досліджень, лікування і профілактики хвороб тварин у напрямках: діагностика і терапія тварин; ветеринарне акушерство, гінекологія; ветеринарна хірургія; ветеринарна фармакологія та токсикологія; фізіологія людини і тварин; паразитологія, ентомологія; гігієна тварин та ветеринарна санітарія; ветеринарно-санітарна експертиза; ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія; патологія, онкологія і морфологія тварин. Матеріали подано у вигляді тез доповідей проблемно-постановчого, оглядово-аналітичного, узагальнюючого, експериментального та методичного змісту. Авторами матеріалів є викладачі вищих навчальних закладів, науковці науково-дослідних установ, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, представники органів державного і місцевого самоврядування та інших організацій.

Редакційна колегія:

Дмитренко Н. І., кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри терапії імені професора П. І. Локеса; *Канівець Н. С.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Кравченко С. О.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Супруненко К. В.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Корчан М. І.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Каришева Л. П.*, ст. викладач; *Зарицький С. М.*, асистент; *Бурда Т. Л.*, завідувач навчально-наукової лабораторії терапії.

Відповідальний за випуск: Н. С. Канівець

Рекомендується до електронного видання вченою радою факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету (протокол № 3 від 21 жовтня 2024 року).

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

НЕЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

Адлер В. А., Дмитренко Н. І. ЗМІНИ ДЕЯКИХ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ ТА СЕЧІ ЗА ПАТОЛОГІЇ ПЕЧІНКИ У СВИНЕЙ	11
Антонова В. В., Немова Т. В. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СТРЕСУ НА ОРГАНІЗМ КОТІВ	12
Бігун Д. Ю., Гончаренко В. В. ВИКОРИСТАННЯ ФІТОТЕРАПІЇ У СУЧАСНІЙ ВЕТЕРИНАРНІЙ ПРАКТИЦІ	14
Бігун Д. Ю., Гончаренко В. В. МАШИННЕ ДОЇННЯ ЯК ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ МАСТИТУ У КОРІВ ...	16
Бовтун В. В., Землянський А. О. АРИТМІЇ СЕРЦЯ В СПОРТИВНИХ КОНЕЙ	17
Бондар М. Б., Палюх Т. А. ЕПІЛЕПСІЯ У СОБАК	19
Бондаренко А. В., Мельничук В. В., Дмитренко Н. І. ДІАГНОСТИКА ПОРУШЕНЬ МЕТАБОЛІЗМУ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	20
Borodavko O. A., Zemlianskyi A. O. CANINE ATOPIC DERMATITIS	22
Вербицька Н. О., Землянський А. О. ГІПЕРТРОФІЧНА КАРДІОМІОПАТІЯ У КОТІВ	25
Вовкотруб Н. В. АНАЛІЗ ЗМІН РЕЗУЛЬТАТІВ КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНОГО СКРИНІНГУ ЗА ЦИСТИТУ В СВИНОМАТОК	27
Chabanenko D. V., Biben I. A. THE IMPACT OF HEAT STRESS ON THE PHYSIOLOGICAL STATUS AND PRODUCTIVITY OF BROWN SWISS COWS	29
Гайдамак А. М., Ішенко В. Д. АНАЛІЗ НАЙПОШИРЕНІШИХ АЕРОКОНТАКТНИХ АЛЕРГЕНІВ СОБАК ЗА АТОПІЧНОГО ДЕРМАТИТУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	31

Гальчинська О. К., Полозенко В. О. ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ АССОРТИМЕНТУ ВЕТЕРИНАРНИХ ГОРМОНАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ ВІТЧИЗНЯНОГО ФАРМРИНКУ	33
Горб Д. Л., Канівець Н. С., Дев'ятко О. С. ОСТЕОХОНДРОДИСПЛАЗІЯ У СВІЙСЬКИХ КОТІВ	36
Гришук Г. П., Побірський М. М., Чупрун О. І. РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ТА ОСНОВНІ ЕТІОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ВИНИКНЕННЯ НОВОУТВОРЕНЬ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ СУК	38
Делейчук О. П., Алмахамід Джабер Хсіро Едхам ПАТОЛОГІЯ ПЕЧІНКИ У СВІЙСЬКИХ КОТІВ ЗА ПОЛІКІСТОЗУ НИРОК	40
Дереза Ю. Ф., Канівець Н. С. ПОШИРЕННЯ ПАНКРЕАТИТУ У СВІЙСЬКИХ КОТІВ	42
Донець О. О., Буткалюк Ю. М., Гончаренко В. В. АЛОТРИОФАГІЯ У КОРІВ	44
Zhelavskiy M. M. APOPTOSIS OF BLOOD CELLS OF COWS IN DIFFERENT PERIODS OF LACTATION	46
Zhelavskiy M. M., Kernychnyi S. P. STUDY OF THE MORPHOLOGICAL COMPOSITION OF UMBILICAL CORD BLOOD OF CALVES	48
Желавський М. М., Горкуша Т. Г. ЕТІОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ І КЛІНІЧНА СИМПТОМАТИКА ОТИТУ У СОБАК І КІШОК	50
Животовська А. Е., Оніщук Т. І., Канівець Н. С. НЕВІДКЛАДНА ДОПОМОГА ЗА НАБРЯКУ ЛЕГЕНЬ У СВІЙСЬКИХ СОБАК	52
Зарицький С. М., Канівець Н. С. ЛІКУВАННЯ СВІЙСЬКИХ СОБАК З ДИЛАТАЦІЙНОЮ КАРДІОМІОПАТІЄЮ ЗА ОЖИРІННЯ	54
Іванілов В. В., Кайдар Т. В., Канівець Н. С. ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК У КОТІВ	56
Іщенко М. П., Канівець Н. С., Бурда Т. Л. ПАНКРЕАТИТ У СОБАК: ДІАГНОСТИКА	57

Киричко О. Б., Кирилович А. О. СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ АЛЕРГІЇ У СОБАК І КОТІВ	59
Кирпич О. С., Канівець Н. С., Дев'ятко О. С. ХВОРОБИ НИРОК У КОТІВ (ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ)	61
Ковальчук Ю. В., Разікова І. К., Кузнець С. В. ЛІКУВАННЯ СВИНЕЙ ІЗ ЗАПАЛЬНИМИ ПРОЦЕСАМИ М'ЯКИХ ТКАНИН	63
Козуб М. В., Купріян А. В., Канівець Н. С. ФІТОТЕРАПІЯ КОТІВ ЗА УРОЦИСТИТУ	66
Коляка М. А., Каришева Л. П., Дев'ятко О. С. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ ТЕПЛОВІЗІЙНОГО МОНІТОРИНГУ В СВИНАРСТВІ	67
Коноваленко В. В., Кулинич С. М. РЕЦЕСІЯ ЯСЕН У СОБАК	70
Корчан Л. М., Корчан М. І. ВИВЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНИХ УМОВ ВИДІЛЕННЯ ЛІМФОЦИТІВ ІЗ ПЕРИФЕРИЧНОЇ КРОВІ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В ГРАДІЄНТІ ЩІЛЬНОСТІ ФІКОЛ-ЙОДАМІДУ	72
Кравченко С. О., Заєць О. Є., Бурда Т. Л. КЛІНІЧНІ СИМПТОМИ БРОНХІТУ У СВІЙСЬКИХ СОБАК	74
Кравченко С. О., Кирпосенко Д. В. КЛІНІЧНА ТА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА ПІЄЛОНЕФРИТУ У СВІЙСЬКИХ СОБАК	76
Круглікова А. О., Землянський А. О. ДІАГНОСТИКА ЕНДОКРИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У СОБАК І КОТІВ: РОЛЬ ГОРМОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. ГІПОТИРЕОЗ. ГІПЕРТИРЕОЗ	77
Лебединський Д. І., Канівець Н. С. ЛАРИНГІТ У КОНЕЙ	79
Ліненко А. О., Полулях В. Є., Канівець Н. С. ХАРЧУВАННЯ СОБАК ІЗ ПРОБЛЕМАМИ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ	80
Мариненко Д. Ю., Желавський М. М. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ЕТІОЛОГІЇ І ПОШИРЕННЯ ЛАКТАЦІЙНОГО МАСТИТУ У КОРІВ	82

Мельник А. Ю., Сакара В. С., Дубін О. М., Чуб О. В., Білик Б. П. ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ПОЛІВІТАМІННОЇ НЕДОСТАТНОСТІ У ФАЗАНІВ МИСЛИВСЬКОЇ ПОРОДИ	84
Омельяненко Б. І., Дев'ятко О. С. ПОШИРЕННЯ ПАТОЛОГІЇ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ У ДЕКОРАТИВНИХ ГРУЗУНІВ	86
Панасова Т. Г., Кармазин О. Г., Лебединський Д. І. ФРИМАРТИНІЗМ ЯК ПРИЧИНА НЕПЛІДНОСТІ ТЕЛИЦЬ	87
Піддубняк О. В. ДІАГНОСТИЧНО-ЛІКУВАЛЬНІ ЗАХОДИ ЗА ПАНКРЕАТИТУ В СОБАК	89
Полозенко В. О., Палюх Т. А. ЛІКУВАННЯ РЕФРАКТЕРНОЇ ЕПІЛЕПСІЇ У СОБАК	91
Полулях В. Є., Опара Н. М. ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ДОБОРУ ПРАЦІВНИКІВ ГАЛУЗІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	92
Розумна Л. В., Каришева Л. П., Дев'ятко О. С. ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ У КОТІВ (ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ)	95
Сергійчук О. Р., Немова Т. В. ВПЛИВ СТРЕСУ НА ОРГАНІЗМ СОБАКИ І МЕТОДИ ЙОГО КОРЕКЦІЇ	97
Стегней С. М., Усенко С. І. ВИПАДОК ГАЛУЖЕННЯ ЛИЦЕВОЇ І ЯЗИКОВОЇ АРТЕРІЙ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	99
Трахтенберг В. Р., Кравченко С. О. КЛІНІЧНІ СИМПТОМИ ГЕПАТИТУ У СВІЙСЬКИХ СОБАК	100
Трач Д. Г., Землянський А. О. ДІАГНОСТИКА І ЛІКУВАННЯ НЕФРИТУ В СОБАК	102
Федько К. В., Мельничук В. В., Дев'ятко О. С. УРОЛІТІАЗ У КОТІВ	103
Хвалюн Є. В., Семьонов О. В., Шкваря М. М. ДИНАМІКА БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ ЗА ХРОНІЧНОГО ПАНКРЕАТИТУ СОБАК	105
Чаплінська О. О., Костриця С. О., Карпюк В. В. ПОШИРЕННЯ, ПЕРЕБІГ І ЛІКУВАННЯ ОТИТУ У СОБАК	108

лікування, доступних для пацієнтів з рефрактерними нападами. Кілька нових препаратів, які були схвалені для використання у людей з судомами, набирають популярності і для лікування тварин.

Література

1. Екенстедт К.Дж., Обербауер А.М. Спадкова епілепсія у собак. 2013. № 28 (2). С. 51–58. 10.1053/j.tcam.2013.07.001.
2. Маріані Л.Л. Термінологія та класифікація судом та епілепсії у ветеринарних хворих. 2013. № 28 (2). С. 34–41. 10.1053/j.tcam.2013.06.008.
3. Поделл М., Феннер В.Р., Пауерс Дж.Д. Класифікація судом у собак з популяції без направлення. 1995. № 206 (11). С. 1721–1728.
4. Томас В.Б. Ідіопатична епілепсія у собак. Ветеринар Клін Норт ам Малий Анім Практ. 2000, 30 (1): 183-206. VII.

УДК 636.09:378-057.86

Полулях В. Є., здобувач вищої освіти ступеня магістр
Опара Н. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
e-mail: nadiia.opara@pdau.edu.ua

ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ДОБОРУ ПРАЦІВНИКІВ ГАЛУЗІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

В сучасному світі ветеринарна галузь пронизує наше життя так глибоко, що досить важко уявити собі наш світ без впливу ветеринарії.

Історично професія виникла ще з часів пастухів та мисливців. З розвитком науково-технічного прогресу ветеринарні лікарі забезпечують якість продуктів тваринництва, здійснюють масові вакцинації, розробляють методи боротьби з інфекційними хворобами, зооантропонозами.

Переважно ці спеціалісти працюють у різноманітних сферах: державний контроль, клінічна практика, наукові дослідження, освіта.

Питання професійного добору тісно пов'язані з напрямком роботи спеціалістів у цій галузі: захист від зоонозів, зоолікарські амбулаторії для диких тварин, лікування екзотичних тварин, медична діагностика, трансплантація органів.[1]

Спеціальності та спеціалізації в цій галузі також відіграють значну роль в питаннях професійного добору.

Їх спектр досить широкий: бактеріологія та вірусологія; ветеринарна патологія; ветеринарна практика; ветеринарна терапія; ветеринарія сільськогосподарських тварин; ветеринарія спортивних тварин і реабілітація; ветеринарна хірургія; ветеринарія екзотичних тварин; дерматологія; кардіологія; неврологія; онкологія; ортопедія; офтальмологія; предикативна ветеринарія; радіологія; стоматологія; токсикологія.

Ветеринарний лікар може працювати в наступних установах:

- Ветеринарні клініки та лікарні.
- Державні та регіональні служби.
- Збройні сили України.
- Зоопарки та аквапарки.

- Науково-дослідні установи.
- Організації по захисту тварин.
- Освітні заклади.
- Приватна практика.
- Сільськогосподарські підприємства.
- Служби екології та охорони природи.
- Служби надзвичайних ситуацій.
- Фармацевтична і ветеринарна промисловість.

Необхідно враховувати ризик «втоми від співчуття» - дуже руйнівного стану, що досить важко піддається корекції. Так, наприклад, у США кількість суїцидів серед ветеринарних спеціалістів у три рази більша, ніж в середньому по населенню, а серед жінок цей показник, ще вищий. [2]

Індивідуальні поведінкові реакції та психічні стани, що мають значний вплив на ефективність і надійність діяльності в галузі ветеринарної медицини визначаються вище переліченими особливостями.

Професійна пригодність спеціалістів ветеринарної медицини проявляється в конкретних проміжних або кінцевих результатах підготовки до роботи (надійність, продуктивність, успішність. [1]

На формування професійної придатності впливає самовизначення особистості (самореалізація, самовдосконалення, самоствердження) фахівця в суспільстві, у праці в трудовому колективі. [3]

Обмеження професійно важливих функцій, якостей та здібностей людини, які мають місце формування у праці досить часто обмежені не тільки особливостями самого процесу розвитку, але і часовими обмеженнями.

Міцний зв'язок мають індивідуальні психологічні особливості людини, які стосуються певних перепон та обмежень, недоліками у професійній і практичній підготовці фахівців, зростаючим характером досить багатьох видів професійної діяльності (умови, зміст, засоби, що періодично змінюються).

Часто це обумовлено і відсутністю обліку індивідуальних особливостей працівника в процесі навчання і безпосередньо самої діяльності.

Перша група обмежуючих факторів включає в себе ліміт певних можливостей і яскраво виражені індивідуальні відмінності працівника (психомоторні, емоційно-вольові, пізнавальні характеристики), які використовуються майже в усіх видах трудової діяльності

Друга група характеризується наявністю факторів, які відображають небезпеки виконання певних трудових процесів, значний (високий) рівень відповідальності. Як наслідок цього виникають особливі стани, що стосуються психічної сфери працівника (страх, втома, психічна демобілізація, напруженість). Ці явища порушують не тільки працездатність але і психосоматичний статус робітника. Можуть призводити до зниження надійності і ефективності його діяльності.

Третя група характеризується факторами, що охоплюють психічні властивості працівника – характер, типи темпераменту, професійну мотивацію. Ними, в свою чергу, визначаються комунікативні можливості, рухливість, направленість і інтенсивність прагнень і спонукань у професійній діяльності, темп рухливості, психічну активність людини. Не завжди індивідуальні риси, особистості, що згадувалися вище відповідають вимогам конкретної професії.

Четверта група охоплює можливості перепідготовки та переорієнтації в певній професії. Це стосується певних характеристик, періодичних змін у структурі професійних вимог і характері трудової діяльності.

Всі ці явища зможуть супроводжуватися порушенням рівноваги професійних вимог до спеціаліста та його індивідуальними психологічними можливостями.

Коли мова іде про професійні вимоги до майбутніх спеціалістів галузі ветеринарної медицини та їх обґрунтування слід враховувати існування певних вимог до тих

психологічних, практичних, що не можуть комплексувати психологічних якостей індивіда.

За змістом засобів підготовки – тренінги, за тривалістю, додаткові заняття – вони не піддаються явищу компенсації. Серед таких особливостей виділяють певні риси характеру, особливості типу темпераменту, емоційну нестійкість.

Інший бік проблеми - це вимоги, що впливають на індивідуальні особливості, обмежуючи їх незначним чином. Певні з них індивідууми можна розвинути за допомогою відповідних зусиль, компенсувати під час спеціальних тренувань та навчання. На цьому рівні допускається незначна виражена напруга, яка в подальшому легко усувається. Можуть спостерігатися певні порушення координації рухів, які усуваються шляхом тренувань. Ті риси характеру, які недостатньо сприятливі можна компенсувати.

Людина, активно будуючи свою трудову діяльність протягом життя, її умови внутрішні і зовнішні засоби, цілі характеризує активність психічного відображення.

Беручи до уваги вище перелічені позиції можна з упевненістю стверджувати, що професійна придатність (або не придатність) може бути охарактеризована системністю психічного відображення, інтенсивністю, адекватністю. Все це стосується особливостей конкретної діяльності

На етапах ставлення спеціаліста ветеринарної медицини його рівень професійної придатності залежатиме від:

1. Того відображення співробітником (з урахуванням ступеню адекватності) об'єкту професійної придатності. В цьому випадку мова іде про те, що суб'єкт має мету до перетворення і пізнання в конкретних робочих ситуаціях і навколишньому середовищі.

2. Професійна придатність буде характеризуватися інтересами, установками. характером професійної мотивації, направленістю особистості.

3. Характеризувати професійну діяльність спеціаліста будуть способи вирішення виробничих, життєвих типових задач, які є індивідуальними. До цих характеристик відносять системи самовдосконалення, самооцінки, уявлення про своє місце і в трудовій діяльності і життєвих ситуаціях, ствердження індивіда в суспільному житті; пізнання своїх власних особливостей.

Ведучи мову про професійну придатність треба відзначити, що це – сукупність тих індивідуальних особливостей працівника, які впливають на позитивне засвоєння будь-якої праці і ефективності її виконання.

Профпридатність відображає реальний рівень розвитку професійно значущих якостей людини, які властиві конкретній трудовій діяльності. Профпридатність визначається рівнем задоволеності працею, його процесом і результатами. [3]

В даний час задоволеність працею і своєю професією залежить також від зовнішніх факторів (залучення в професію, мікроклімат, що склався у колективі, мотиваційний рівень, престиж професії, умови діяльності).

У фахових питаннях термін «Професійна придатність» повинен використовуватися лише для характеристики працівника з тих позицій його відповідності критеріям трудової діяльності.

Характеризуючи процес формування трудової діяльності необхідно виділити етапи: професійної реабілітації; орієнтації; атестації; відбору; діяльності; підготовки; адаптації; трудового навчання і виховання.

Коли мова заходить про складні, з особою відповідальністю і фізичною витривалістю види праці треба відмітити наступні критерії формування професійної придатності: творчий підхід до праці; системи морального та фінансового стимулювання; задоволення працею.

Література

1. Бегас В. Л., Галатюк О. Є., Романишина Т. О., Лахман А. Р. Організація ветеринарної справи: навч. посібник. Житомир: Євро-Волинь. 2022. 132 с.

2. Войналович О.В., Білько Т.О., Марчишина Є.І. Охорона праці у ветеринарній медицині: навчальний підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 554 с.

З. Гончарук Н., Кулакова Є. Удосконалення механізму добору кадрів на державну службу в Україні в контексті вітчизняного та зарубіжного досвіду. Державне управління та місцеве самоврядування. 2019. Вип. 3(42). URL: [http://www.dbuapa.dp.ua/zbirnik_dums/2019/2019_03\(42\)/17.pdf](http://www.dbuapa.dp.ua/zbirnik_dums/2019/2019_03(42)/17.pdf)

УДК 619:616.61/62:636.8

Розумна Л. В., здобувач вищої освіти ступеня магістр

Каришева Л. П., ст. викладач кафедри терапії імені професора П. І. Локеса

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

e-mail: larysa.rozumna@st.pdau.edu.ua

Дев'ятко О. С., кандидат технічних наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ У КОТІВ (ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ)

Цукровий діабет – це стан, при якому організм не може належним чином виробляти гормон інсулін, або реагувати на нього, що призводить до підвищення рівня глюкози в крові, яка є основним джерелом енергії для організму [6].

Основними етіологічними чинниками розвитку цукрового діабету у котів можуть бути: стан стресу, надмірна маса тіла, гормональні порушення, в тому числі прийом гормональних препаратів, вагітність, незбалансований раціон. Схильними до цукрового діабету є коти породи сіамська, персидська, бірма, а також метси. Коти хворіють частіше порівняно з самками. Хвороба проявляється у геріатричних (старих) тварин [3,5].

У розвитку цукрового діабету виділяють два типи: 1-й тип (інсулінозалежний) розвивається внаслідок зниження, або зупинки вироблення інсуліну підшлунковою залозою; 2-й тип (інсулінонезалежний) – виникає в тому випадку, коли інсулін виробляється підшлунковою залозою в нормальній, або підвищеній кількості, але клітини організму стають не чутливими до дії інсуліну [1,5].

З метою діагностики цукрового діабету у котів проводять збір анамнезу (загальної інформації про стан тварин), досліджують кров в якій реєструється підвищення вмісту глюкози, фруктози, трансаміназ (АлАТ, АсАТ), загального білірубину, креатиніну та сечовини. За експрес-тесту (глюкотест) капілярної крові натще, в клінічно здорових котів коливається в межах від 3,4 до 6,1 ммоль/л. У разі розвитку діабету рівень глюкози в капілярній крові підвищується у понад 2–3 рази [2].

Для уточнення діагнозу за граничних результатів рівня глюкози в крові (6,5–9,1 ммоль/л) рекомендується досліджувати сечу. За розвитку цукрового діабету в сечі котів виявляється глюкозурія, кетонурія, лейкоцитурія, протеїнурія. За наявності в сечі бактерій (бактеріурія) рекомендовано проводити посів для визначення антибіотикотерапії [4].

Додатковими методами діагностики цукрового діабету є тонометрія, яка дозволяє визначити артеріальний тиск, який часто за розвитку цукрового діабету в котів є підвищеним (гіпертензія). Водночас, рекомендовано проводити ультрасонографію черевної порожнини, за діагностики візуалізують дистрофічні зміни в печінці та, ймовірно, запалення підшлункової залози (панкреатит) [3].

З лікувальною метою котам за цукрового діабету 1-го типу рекомендовано вводити інсулін.